

PŁYWALNIE PUBLICZNE

– IDEA REAKTYWACJI BASENÓW ZEWNĘTRZNYCH

W poprzednim systemie politycznym istniało w Polsce wiele miejskich i gminnych basenów, które latem służyły całym rodzinom spragnionym plażowania i kontaktu z wodą. Dla rodzin, dzieci i młodzieży spędzających wakacje w domach były to atrakcyjne i łatwo dostępne miejsca wypoczynku. Basenom często towarzyszyła „plaża”, zielone trawniki do opalania i leżakowania, boiska do gier zespołowych, pojawiały się miejsca do gry w siatkówkę plażową i badminton. W pogodne weekendy przyciągały one tłumy mieszkańców, zaspakajały nieprzemijający popyt na wypoczynek na trawie, nad wodą w promieniach słońca.

Filozofia basenu kąpielowego

W ostatnich kilkunastu latach większość zewnętrznych basenów kąpielowych przestała z różnych względów funkcjonować. Samorządy zaś skoncentrowały się na budowie całorocznych pływalni krytych, często architektonicznie eleganckich, ale pozbawionych walorów dawnych basenów „pod chmurką”. Wiele miejscowości błyskawicznie pozbawionych zostało w ten sposób miejsc letniego wypoczynku mieszkańców. Młodzież szkolna kończąca szkoły w pełni lata straciła miejsca spotkań i aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu.

Nawet tam, gdzie stare baseny otwarte zostały się, straciły sporo na atrakcyjności. Z biegiem lat zmieniły się bowiem oczekiwania wielu gości basenów publicznych – klasyczne pływanie wzdłuż stało się już nie mniej pożądane niż zabawa w wodzie, korzystanie z atrakcji wodnych, zjeżdżalni i rywalizacji „na wesoło” w oparciu o pneumatyczne konstrukcje nawodne. Stare baseny nie są przygotowane na zmiany. Są nudne. Dodanie jednej czy dwóch krótkich zjeżdżalni niewiele tu może zmienić. Świat pod tym względem uciekł daleko, a przekonują o tym filmy i nasze zagraniczne podróże.

Kryte pływalnie nie zastąpiły powszechnych basenów odkrytych służących mieszkańcom w okresie największego zapotrzebowania, czyli latem. Powodem tego jest m.in. zbyt mała liczba jednoczesnych użytkowników i uboga oferta usług na ciepłe dni wiosny i lata. Istotnym problemem są też błędy w zaplanowaniu dobrego i atrakcyjnego programu usługowego oraz błędy w wykonaniu

i umiejscowieniu – zwykle nielicznych – atrakcji wodnych. Spotyka się je bowiem w niewłaściwych miejscach basenów pływackich lub strefach o niewłaściwych głębokościach. Zdarza się, że temperatura wody dla tych atrakcji jest za niska i są one drogie, ale nie w pełni wykorzystanym walorem pływalni.

Często więc, z decyzją władz o likwidacji zewnętrznego basenu publicznego, wylano dziecko z kąpielą. Pływanie w krytej pływalni – o ile takowa powstała w miejscu basenu zewnętrznego – stało się niewątpliwie wartością samą w sobie, ale bezpowrotnie zagubieniu uległa idea powszechnego, masowego dostępu do wypoczynku i rekreacji.

XXXXXXXXXXXXX

Może zatem idea utrzymywania basenu krytego z towarzyszącym mu basenem zewnętrznym, z plażą i trawnikiem do opalania i rekreacji ruchowej (np. z boiskiem do siatkówki, badmintonu, z małym lodowiskiem z suchego lodu), uzupełnionego o sezonowe bary z napojami, np. z bilardem, jest wartą rozważenia koncepcją reaktywacji rekreacji miejskiej, gminnej czy osiedlowej?

Dzisiejsze technologie doskonale radzą sobie z renowacją niecek starych basenów zewnętrznych i odpowiednią ich konfiguracją, tak aby sprostały wyzwaniom czasów. Poprawnie zaplanowana i przeprowadzona inwestycja w tani kompleks pływalni o bardziej atrakcyjna i zapewne jest bardziej pożądana przez lokalne społeczności niż kryta pływalnia o niedostatecznej latem pojemności użytkowej i mało przyciągającym programie usługowym (choć wspaniałej formie architektonicznej).

Pływalnia tania, ale przemyślana

Wracając do powyżej wyrażonej koncepcji zespołu basenu krytego i basenu zewnętrznego z usługami rekreacyjnymi, warto podkreślić, że mogą to być pływalnie droższe, jak i tańsze, o niskich kosztach realizacji, ale o wysokim standardzie tych wszystkich elementów, które są konieczne dla zapewnienia właściwej użyteczności obiektu przy zachowaniu poprawności, lecz nie ekstrawagancji wszystkich pozostałych struktur technicznych obiektu. Bardzo interesującą koncepcję tańszych pływalni (jednak tylko krytych) przedstawia Kazimierz Torbicz. Pisząc o małej krytej pływalni stwierdza, że:

- ma zaspokoić potrzeby wypoczynku całej lokalnej społeczności przez cały rok, a nie tylko ludzi zamożnych, stąd potrzeba przewidzenia w biznesplanie niskich cen korzystania z usług pływalni.
- program użytkowy ma uwzględniać potrzeby całych rodzin, to jest dzieci w wieku przedszkolnym, młodzieży szkolnej oraz dorosłych i zapewniać różnorodność i atrakcyjność usług.
- ma zapewnić realizację programów szkolnych szkół, a nawet przedszkoli, zlokalizowanych w gminie lub w odległości możliwego dojazdu użytkowników. Należy stworzyć bogaty i atrakcyjny program szkoleniowy, zorganizować dowóz dzieci i młodzieży, a także zapewnić programy rekreacyjne i szkoleniowe dla rodziców z niemowlętami. Ten rodzaj usług jest

- nieznany w Polsce, lecz popularny w zachodnich krajach rozwiniętych, gdzie zdarza się, że 6-miesięczne niemowlęta już potrafią pływać, a 4-letnie dzieci posiadają kartę pływacką.
- niepotrzebne jej są widownie w halach basenowych w małych miejscowościach, wymuszane wytycznymi UKWIS-u, które właściwie nie mają żadnych funkcji usługowych, a niewielu przypadkowych „widzów” musi męczyć się w wysokiej temperaturze. Wystarczającą widownią są odpowiednio klimatyzowane i przeszklone bary czy kawiarnie z widokiem na basen, które przyciągają, a nie odstrasza klientów.
- architektura powinna minimalizować koszt inwestycji, bowiem użytkownicy przychodzą po wypocznik dla czystej wody i atrakcji użytkowych, a nie dla rozwiązań architektonicznych, [...] lepsza jest własna tania i dobra pływalnia niż dotowany kosztowny obiekt budowlany wyczerpujący budżet lokalny i narzucający różne zobowiązania niepotrzebne lokalnym użytkownikom.
- standardem rozwiązań technicznych powinna być zasada: „tanie i dobre” – to co ma służyć użytkownikom, a więc

woda, powietrze oraz bezpieczne i estetyczne wyłożenie basenów, plaż i zapleczy, powinno być bardzo dobre.

- zastosowane na ściany konstrukcyjne budynku i całą część socjalno-administracyjną powinny być tanie materiały lokalne, takie jak cegła i bloczki itp.
- nie powinno się stosować drogich systemów elewacyjnych i całych przeszkleń. Są to rozwiązania drogie, a przeszklenia uciążliwe zwłaszcza w okresie letnim - duże zyski ciepła w okresie letnim i większe straty ciepła w okresie zimowym.
- nie warto inwestować w sufity podwieszane w halach basenowych, które wprowadzają oprócz zbędnych kosztów także wiele problemów technicznych. Tłumienie hałasu można uzyskać przez inne tańsze rozwiązania.
- nie należy przewymiarowywać zapleczy; dobrym pomysłem jest stosowanie w ich konstrukcji lekkich przesłon z HPL zamiast budowy ścianek murywanych wykładanych glazurą. Upraszcza to także instalacje sanitarne.
- inwestycja powinna mieć możliwość etapowego realizowania programu docelowego, jeżeli środki finansowe nie

wystarczają na całość dobrego programu funkcjonalnego. Nie należy rezygnować z różnorodności funkcji użytkowych, jak np. atrakcji wodnych, terapeutycznych, zabawowych, gastronomicznych itp., lecz ewentualnie odłożyć ich realizację do późniejszych etapów lub użyć innym inwestorom.

Atrakcyjny dla mieszczucha kompleks basenowy

Optymalny kompleks basenowy mógłby obejmować:

1. Basen pływacki o wymiarach 25 x 12,5 m lub basen szkoleniowo-rekreacyjny ze strefą do pływania 16,67 x 8,5 m (4 tory) głębokości od 1–1,5 m lub 1,8 m.
2. Drugi basen lub wydzielona z większego strefa rekreacyjno-rehabilitacyjna z podstrefą brodzikową dla małych dzieci.
3. Basen zewnętrzny o wymiarach 12,5 x 6 czy 16,67 x 8,5 lub 25 x 8,5 m, zadaszony teleskopowym przesuwającym lekkim zadaszeniem rozsuwanym przy ciepłej pogodzie.

Atrakcyjne uzupełnienie stanowić może:

- wieloosobowa wanna spa (lub nawet 2–3 wanny, które zawsze są atrakcyjne dla gości);
- zjeżdżalnie, które zawsze przyciągają użytkowników i powinny stanowić element składowy pływalni, ze ślizgiem wewnątrz lub częściowo na zewnątrz hali.
- atrakcje wodne, które można odpowiednio dobrać spośród szerokiej oferty wodospadów, natrysków, gejzerów wodnych i powietrznych, masażów dennych i ściennych jedno- i wielodyszowych, grzybów i armatek wodnych, sztucznych nurtów (przeciwprądów do pływania pod prąd), kanap powietrznych, wodnych placów gier i zabaw (elementy pneumatyczne, takie jak domek,

grzybek, ryba, paproć, filiżanka lub zespoły wielu elementów).

Na największych w Europie w 2008 r. targach branży basenów i spa w Lyonie we Francji szeroką ofertę prezentowały firmy produkujące znakomite zabawowe atrakcje, takie jak aqua gry, wodne place zabaw, pneumatyczne moduły zabaw nawodnych, generatory falowania akwenu i transparentne ściany wspinaczkowe stawiane bezpośrednio nad wodą przy brzegu basenu bez zabezpieczenia liną o 4 różnych drogach wspinaczkowych i różnym stopniu trudności (stosowane do basenów wewnętrznych i zewnętrznych). Ciekawe witryny internetowe producentów atrakcji to: www.wibit-sports.com, www.wowcompany.com, www.waterclimbing.com.

Z doświadczenia wiemy jak bardzo popularne są aquaparki, a w nich obłożone przez gości dynamiczne atrakcje wodne. W krytych basenach nie ma uzasadnienia stosowanie większości atrakcji wodnych, ale basen zewnętrzny jest właściwym miejscem na rozstawienie latem przyciągających tłumy wybranych atrakcji. Modułowa konstrukcja wielu pneumatycznych form aktywności pozwala składać moduły na wiele sposobów i zmieniać co pewien czas. Basen wyposażony w najnowsze atrakcje nigdy nie przestaje być atrakcyjny.

Baseny zewnętrzne mogą być doskonale chronione przed niepogodą przez lekkie konstrukcje mobilne, segmentowe zadaszenia, przylegające do obiektu zalecane krótszym lub dłuższym bokiem. Mogą być to też konstrukcje wolnostojące. Prowadnice jezdne umożliwiają przesuwanie segmentów w obu kierunkach. Właśnie zadaszenia mogą być skutecznym „narzędziem”

reaktywowania zewnętrznych basenów publicznych, z atrakcjami wodnymi i plażą dla wypoczynku funkcjonującymi przez wiele miesięcy w roku.

Konstrukcje mobilne

Największą zaletą mobilnych, teleskopowo przesuwanych zadaszeń jest umożliwienie basenowi funkcjonowania w ciepłych okresach roku, jako basenu zewnętrznego, czasowo otwieranego i eksponowanego na słońce i ciepłe, świeże powietrze, z funkcją plażowania oraz jako basenu krytego w chłodne dni lata, czy w okresach przejściowych roku.

Zadaszenie z basenem kreuje niezależną od pogody pływalnię, właściwie letnią - bez zewnętrznego źródła ogrzewania wody. Zastosowanie w basenie podstawowego systemu ogrzewania wody, niewielkim kosztem pozwala znacząco przedłużyć sezon kąpielowy. Optymalne dobranie urządzeń ogrzewających wodę oraz dodatkowe zastosowanie ogrzewania i odwilżania powietrza z odzyskiem ciepła (w tym i efektywne lampy Infrared), a także płaskiej rolety do ochrony powierzchni wody przed utratą ciepła parowania wody oraz przestrzeganie ekonomicznego, zmiennego reżimu funkcjonowania basenu, pozwala na użytkowanie takiego basenu przez do 6–9 miesięcy lub nawet dłużej. Takie rozwiązania funkcjonują w wielu krajach Europy Zachodniej od Włoch po kraje skandynawskie.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej www.alutherm.com.pl. W zakładce „Zadaszenia dla hoteli/kąpielisk” znajduje się szersze omówienie problematyki mniejszych basenów publicznych.

*Wiesław Rygielski, Alutherm
Ilustracje z archiwum firmy*

WODNA PRZYGODA

Firma Pol-Glass powstała w 1989 roku w Wołczkowie koło Szczecina. Firma zajmuje się kompleksowym projektowaniem, produkcją i montażem zjeżdżalni wodnych, zabawek oraz tematycznych placów zabaw.

Technologia

Produkty Pol-Glassu są wytwarzane z wysokiej jakości laminatu poliestrowo-szklanego wzmocnionego tkaninami szklanymi. Materiał ten dzięki użyciu najbardziej zaawansowanych technologicznie surowców czołowych światowych firm jest przede wszystkim wytrzymały na działanie sił mechanicznych. Jest ponadto odporny na wpływ środowiska basenowego i nie poddaje się promieniowaniu UV. Zachowuje przez to swój oryginalny kształt, strukturę i kolor przez długi czas.

Badania specjalistyczne oraz obliczenia statyczne okresowo wykonywane w Instytucie Polimerów Politechniki Szczecińskiej, potwierdzają wysokie właściwości wytrzymałościowe elementów laminatowych.

Podstawą działalności Pol-Glassu jest bezpieczeństwo użytkowników, dlatego zarówno projektowanie, jak i produkcja atrakcji wodnych zgodne są z normą EN PN 1069/1 i 1069/2.

Środowisko

W 2003 roku wdrożone zostały systemy zarządzania jakością i środowiskiem ISO 9001 i 14001. Wpływ produktów Pol-Glassu na ekosystem jest stale monitorowany, a technologie doskonalone z uwzględnieniem ochrony środowiska.

Oferta

Mając na uwadze ciągły rozwój, oferta Pol-Glassu jest coraz bardziej różnorodna z zachowaniem najwyższych standardów

Zjeżdżalnia „3 w 1” we Władysławowie

jakości i bezpieczeństwa. W katalogu firmy znajduje się około 30 rodzajów zjeżdżalni:

- łagodne zjeżdżalnie dla najmłodszych;
- zjeżdżalnie dostarczające ekstremalnych doznań, typu „Kamikadze” i „Turbo”;
- zjeżdżalnie multimedialne, pontonowe i o nietypowych przekrojach, np. „Cebula”, „Wahadło”, „Kometą”;
- zjeżdżalnie „3 w 1”.

Jednym z ostatnich produktów jest zjeżdżalnia bez kołnierza wzdłużnego dostępna obecnie w dwóch średnicach: 1000 i 1200 mm. Opracowany został także nowy system docieplenia zjeżdżalni, którego zaletą jest brak szwów pomiędzy elementami powłoki zewnętrznej.

Do wodnych placów zabaw Pol-Glass oferuje szeroką gamę zabawek i ślizgawek w formie zamków oraz zwierząt, w tym multimedialnego hipopotama wydającego z siebie dźwięki programowane według

Mostek laminatowy na wodnym placu zabaw w Pogorzeli

pomysłu klienta. W ostatnim czasie propozycja firmy wzbogacona została o tematyczne place zabaw, które cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Oprócz „Antarktydy”, „Holandii”, „Chin”, „Afryki” i „Kosmosu” możliwe jest zaprojektowanie placu według stylu dowolnie wybranego przez klienta.

Pol-Glass dostarcza również skałki laminatowe, doskonale spełniające warunki dyktowane przez agresywne środowisko basenowe, ściany wspinaczkowe, mostki laminatowe imitujące drewno oraz palmy.

Realizacje

Na przestrzeni 19 lat funkcjonowania firmy powstało wiele różnego rodzaju zjeżdżalni na terenie całego kraju oraz Europy. Do tej pory zrealizowaliśmy ponad 15 tys. metrów zjeżdżalni i ślizgów rynnowych.

Tematyczny plac zabaw „Kosmos” w Druskiennikach na Litwie

Zjeżdżalnia z dociepleniem w trakcie montażu – druga powłoka jest pozbawiona szwów